

javi z napisanimi ali tiskanimi besedili morajo bralci za to, da opravijo neko bralno aktivnost, povezano z elektronskim besedilom, poiskati bistveno več lastnih poti.

Namesto besede "informacija", ki je uporabljena v določenih drugih opredelitvah branja, smo izbrali izraz "besedilo" zaradi njegove povezave s pisnim jezikom ter zato, ker se bolj očitno nanaša tako na branje leposlovja kot tudi na branje, namenjeno zbiranju informacij.

... z namenom razviti lasten potencial in znanje ter aktivno sodelovati v družbi

V zgornjih besedah naj bi bile v celoti zajete situacije, v katerih bralna pismenost igra določeno vlogo: od zasebnih do javnih, od šole do delovnega mesta, od formalnega izobraževanja do vseživljenjskega učenja in aktivnega državljanstva. Formulacija "razviti lasten potencial in znanje" se nanaša na idejo, da bralna pismenost omogoča izpolnitev posameznikovih želja – tako jasnih, kakršni sta diplomiranje in zaposlitev, kot manj jasnih in manj neposrednih, takih, ki bogatijo in podaljšujejo zasebno življenje in vseživljenjsko učenje. Beseda "sodelovati" nakazuje, da bralna pismenost ljudem omogoča, da prispevajo k družbi in hkrati poskrbijo za lastne potrebe: "sodelovanje" vključuje družbeni, kulturni in politični angažma. Pismeni ljudje se denimo bolje znajdejo v kompleksnih institucijah, kakršne so zdravstveni sistem, vladni uradi ali odvetniške pisarne, poleg tega pa lahko polneje sodelujejo v demokratični družbi tako, da volijo na podlagi informiranih odločitev. Sodelovanje lahko zajema tudi kritično držo, korak v smeri večje osebne svobode, emancipacije in pridobivanja moči (Linnakylä, 1992; Lundberg, 1991, 1997; MacCarthey in Raphael, 1989).

Pred petdesetimi leti je Gray v svojem delu *Maturity in Reading* pisal o "interesih, drah in spretnostih, ki mladim in odraslim pomagajo, da se učinkovito soočijo z življenjskimi situacijami, ki od njih zahtevajo branje" (Gray in Rogers, 1956). Koncept bralne pismenosti v raziskavi PISA je usklajen z Grayevim širokim in poglobljenim pojmom zrelosti pri branju, istočasno pa vključuje nove izzive, povezane z branjem, ki jih prinaša 21. stoletje. PISA pojmuje branje kot temelj za polno sodelovanje v ekonomskem, političnem, skupnostnem in kulturnem življenju sodobne družbe.